

Od najstarejših časov so števila, ki navidezno služijo le štetju, imenitna podlaga za simbolične izpeljave. Izražajo ne le količino, temveč tudi misli in sile. Za tradicionalno mentaliteto ni naključja, število stvari in dejstev ima že samo po sebi velik pomen in včasih omogoča dostop do resničnega razumevanja bitij in dogodkov.

Številke ne veljajo za znamenja, marveč za pomenke, po eni strani kopičijo spoznanja, po drugi pa odpirajo duha za (spo)znanje. Nagnjenje k skrivnostnemu je tako rekoč naravna lastnost števil. Od nekdanj so bile privilegirana govornica za ezoterike, ki uporabljajo šifrirano govornico. Skrivnost je mogoče dešifrirati le s pomočjo namišljenega. Številke podpirajo sanje, prikazni, metafizično špekulacijo. So snov za književnost in slikarstvo, sonde negotove prihodnosti ali vsaj želje po prerokovanju. Številka je poetična substanca. Vsako število ima svojo osebnost in lastnost.

Prehod od množine do števil je bil postopen, nekatera ljudstva so se zadovoljila le s peščico števil, ki so izšla iz preprostega štetja: en, dva, tri, veliko, ker so zadoščala njihovim potrebam, druga pa so postopno oblikovala prave številske sisteme. Ena izmed najpomembnejših stvaritev matematike je gotovo sistem realnih števil. Matematično popolnoma neizobražen človek pozna le naravna števila. Realna števila pa v aritmetiki konstruiramo iz naravnih števil. Uvedbo teh števil je narekovala praksa, predvsem geometrija. Že v starem veku naletimo na iracionalna razmerja daljic. Potrebo po njihovi konstrukciji lahko teoretično utemeljimo zgolj z računskimi razlogi. Želimo namreč imeti obseg števil, v katerem je izvedljivih čimveč računskih operacij. Dobljeni sistem se je izkazal kot nalašč ustvarjen za uporabo v geometriji in fiziki. Realna števila se odlikujejo z neštetimi lastnostmi. Matematika je dobila z njimi material, s katerim gradi najdrznejše konstrukcije. Klasična matematika se je sploh pretežno gibala v okviru teh števil, toda tudi sodobna matematika jih potrebuje, če hoče najti modele za nekatere svoje strukture. Prav tako kakor matematik more tudi fizik delati z realnimi števili modele svojih teorij (Newtonova gravitacijska teorija, Maxwellova teorija elektromagnetizma).

V najtesnejši povezavi s simboliko števil se je razvijala tudi simbolika glasbe in glasbene harmonije, saj so v srednjem veku povzeli antično razumevanje glasbe kot vede, ki se ukvarja s števili. Umevanje glasbe kot kozmičnega urejajočega principa, ki

prežema stvarstvo in človeka, ima korenine v pitagorejskem nauku. Sprejeli so ga tudi Platon in neoplatonisti. Za srednjeveški pogled na glasbo pa je bilo daleč najpomembnejše obsežno Boetijevo delo *Pet knjig o poučevanju glasbe*, v katerem avtor opredeli tri temeljne vrste glasbe: *musica mundana* (kozmična glasba, harmonija sfer, elementov, letnih časov), *musica humana* (glasba, ki obvladuje duhovno harmonijo človeka, harmonični spoj duše in telesa) in *musica instrumentalis* (slišna glasba tonskih razmerij). Glasbena harmonija je tudi v okviru srednjeveške spekulacije veljala za princip urejenosti elementov in nosilko skladnosti med duhovnim in materialnim. Harmonija predstavlja pomembno vez med Bogom in človekom, med Stvarnikom in stvarstvom. Je oblikovni princip kozmosa, poznavanje harmoničnih razmerij in ukvarjanje z glasbo je posledično tudi način spoznave. Podobno kot večina poganskih religij je krščanstvo od vsega začetka glasbi pripisovalo moč, da povzdigne duha in ga približa Bogu. Od tod izvira velik pomen, ki v krščanski liturgiji pripada glasbi, petju in muziciranju, posledično pa se zrcali tudi v likovni umetnosti.

Od najstarejših časov so števila spremljala človeštvo. Z njimi smo izmerili Zemljo, zapisali harmonijo vesolja, označili in ovrednotili stare in nove situacije. Naj me zanimajo matematično, filozofsko ali simbolično, vedno bom stopil v najstarejši svet izročila. Povabljen sem k preučevanju zlatega reza in preverjanju te proporcijske teorije na naravnih bitjih in umetninah.

Številke so kot osnovno orodje človeškega znanja in čutenja. So močan sestavni del nas, z njimi smo spretni in varni. Ker se lahko izrazimo v številkah.

Število kot simbol ter število kot znak je vredno pozornosti umetnika. Na eni strani je vse urejeno po številkah, vpeto v osnovno zgradbo vidnih in nevidnih stvari, na drugi pa nastopi številka sama, navidezno odkrita, razumljiva in tako vabljiva.

Brane Širca